

[Niels Frederiksen.]

Kr. Selvefølgelig skal man tage disse Oplysninger med en vis Reservation, idet det rigtigt anføres af Statistisk Departement, at der kan være Gældsbyrder, som er indfriet, men ikke udsløttet, men jeg tror, at man ude i det praktiske Liv vil faa Klarhed over, at disse Tilfælde er overordentlig faa. Dertil kommer saa ogsaa, at i disse Summer er slet ikke medregnet den Gældsbyrde, der ved Vekselkredit, Varekredit og al daglig Kredit er stiftet af danske Landmænd ude i Landdistrikterne. Endvidere er Gældsbyrdens Forøgelse i Aarene 1926 og 1927 ikke medregnet. Disse efter min Mening forførende Tal giver et Billede af, hvad dansk Landbrug som Erhverv har været ude for i den Tid, der er gaaet, og af de Tilstande, jeg nævnte før, Krigstidens høje Priser, Efterkrigstidens lave Valuta, der rent prismæssigt skabte de mest gyldne Aar, det danske Landbrug nogen Sinde har haft. Men disse Forhold havde ogsaa den Virkning, at Landbrugets Mænd stiftede en Gæld, der nu tynger dem til Jorden i en saadan Grad, at efter min Opfattelse Titusinder og atter Titusinder vil komme til at gaa fra Hus og Hjem; selv om den højtærede Landbrugsministers Politik lykkes og han faar Balance mellem Indtægts- og Udgiftskonti under normale Forhold under den Parikrone, som har sejret.

Hvis man ser paa Forholdene paa den Maade og bedømmer Tilstandene ude i Landbruget saaledes, maa det være indlysende, at det væsentligste, man kommer til at beskæftige sig med, er det Spørgsmaal: Har man en Forpligtelse til at hjælpe ved Lovgivning de Titusinder af Landbrugere, der paa Grund af de økonomiske Forhold i Landet, underbygget og tilladt af Regering og Rigsdag, er kommet ind i saadanne Vanskeligheder, at de ikke kan klare sig? Selv om det ærede Medlem Hr. A. C. D. Petersen faar aldrig saa megen Told, og selv om man hjælper aldrig saa meget her og der driftsmæssigt, saa vil Gældsbyrden dog ikke kunne bæres. Eller har Lovgivningsmagten en Forpligtelse til at søge at raade Bod paa de vanskelige Forhold for at redde — ikke alle, Krisen er saa voldsom, at den ikke kan afværges, men kun mildnes — de Tusinder af unge Landbrugere i Hus og i Gaard, dygtige, stræbsomme Mennesker, der kæmper den mest fortvivlede og haarde Kamp for at bevare det Hjem og den Bedrift, i hvilken de har nedlagt al deres Kapital, deres unge

Aars Arbejdskraft, deres Haab til Fremtiden — og dem findes der Tusinder og atter Tusinder af rundt om i vort Land? Vil man gennem Lovgivning prøve at gribe ekstraordinært ind overfor den ekstraordinære økonomiske Tilstand, der hersker ude i Landbruget, eller vil — som jeg forstaaer — den højtærede Regering foretrække at fremsætte Forslag, hvis Betydning og Rækkevidde er minimal, og saa haabe paa, at Livet vil gaa sin Gang, Krisen gøre sin Virkning, rydde dem ude af Hjemmene, der ikke kan bære Byrden, og sætte andre ind, med det Resultat, at man paa den Maade opnaar økonomisk Sundhed i dansk Landbrug? Enhver, der med Interesse har fulgt Udviklingen i dansk Landbrug og ved, hvordan Forholdene ligger, maa klart kunne se, at en Begivenhed som denne, at Kronen fra en Værdi af 60 gaar op til 100, og at alle Gældsbehæftelser, Laan, indgaaede i den Tid, nu føres op til Guldværdien, maa være af katastrofal Virkning for de Landbrugere, der har startet netop i de Aar. Og da Landbrugene skifter Ejere i stort Tal fra Aar til Aar — normalt 8 000—10 000 Landbrug om Aaret —, vil enhver kunne forstaa, at den økonomiske Tilstand indenfor Landbruget er tilnærmelsesvis rigtigt udtrykt i de statistiske Oplysninger, jeg før omtalte.

Naar Forholdene ligger saadan, saa nytter det efter vor Opfattelse ikke, at den høje Regering søger at gennemføre Lovforslag som de her foreliggende, idet disse Forslag slet ikke staaer i Forhold til de Vanskeligheder, man ved Forslagene søger at overvinde. Det nytter efter vor Opfattelse ikke at gennemføre en Lovgivning, der skyder Sagens Kærne til Side, at prøve at mildne Krisen ved at give nye Laan. Det er ikke mere Gæld, dansk Landbrug i Øjeblikket trænger til; det har allerede saa megen, at det ikke er i Stand til at bære den, selv om de driftsmæssige Vanskeligheder bringes til Ophør. Det, det gælder om, er at finde en Form for Lovgivning, som kan føre til en Gældsnedskrivning, til en Konstatering af de virkelige Værdier, hvorved der kan skabes bedre og sundere økonomisk Grundlag for de enkelte Landbrugere at arbejde under. Hvis Krisens Virkninger uhindret skal have Lov til at brede sig, vil Sammenbrudene i de kommende Aar blive saa talrige, de økonomiske Værdier, der derved gaar tabt, være saa betydelige, at det i Virkeligheden vil have Betydning for vor hele Samfundsøkonomi. Enhver, der kender dansk Landbrug, vil vide, at dette, at et Landbrug bliver kon-